

ἔσχεν ἡ Ὀρέστεια τοῦ Στησιχόρου(1) μεγάλην ῥοπὴν. Δύναται τις νὰ εἶπῃ ὅτι ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος τῆς Αἰσχυλείου Ὀρεστείας ὑπῆρχεν ἤδη ἐν τῷ ποιήματι τοῦ Στησιχόρου. Ἐὰν κατὰ τὴν μαρτυρίαν τοῦ Φιλοδήμου περὶ εὐσεβείας σελ. 24 ὁ Στησιχόρος ἐπόμενος τῷ Ἡσιόδῳ ἐποίησεν τὴν Ἰφιγένειαν ζῶσαν ὡς Ἐκάτην, βεβαίως ἐμνημονεύετο ἐν τῷ ποιήματι αὐτοῦ ἡ θυσία τῆς Ἰφιγενείας. Ἀλλὰ καὶ ἡ καταδίωξις τοῦ Ὀρέστου ὑπὸ τῶν Ἐρινύων ἐμνημονεύετο παρὰ τῷ Στησιχόρῳ, διότι κατὰ τὸν Σχολ. εἰς Εὐρ. Ὀρ. 266 ἡ ποίησις τοῦ Εὐριπίδου, καθ' ἣν ὁ Ὀρέστης ἔλαβεν παρὰ τοῦ Ἀπόλλωνος τόξον καὶ βέλη πρὸς ἀπόκρουσιν τῶν Ἐρινύων, ἀνάγεται εἰς τὸν Ἰμεραῖον ποιητὴν. Ἡ μνεία τῆς θυσίας τῆς Ἰφιγενείας μὴνύει, ὅτι ἤδη παρὰ τῷ Στησιχόρῳ ἡ ἐκδίκησις τῆς Κλυταιμῆστρας ἀναφαίνεται ὡς ἡ κυρία αἰτία τοῦ φόνου τοῦ Ἀγαμέμνονος. Πλὴν δὲ τούτων ἐκ τῆς εἰδήσεως περὶ τῆς προστασίας, ἣν παρέχει ὁ Ἀπόλλων τῷ Ὀρέστη, εἰκάζεται ὅτι ἡ μητροκτονία ἐγένετο ἐντολῇ τοῦ θεοῦ. Ἡ δὲ μητροκτονία προϋποτίθησιν, ὅτι ἡ Κλυταιμῆστρα παρίστατο ὡς ἡ κυρία φονεὺς τοῦ Ἀγαμέμνονος καὶ ἔνεκα τούτου ταράττεται, ὡς ἐν ἀρχῇ τῶν Χοηφόρων, ὑπὸ κακῶν ὀνείρων. Κατὰ ἀπ. 42 Bergk:

τᾶ δὲ δράκων ἐδόκησε μολεῖν κάρᾳ βεβροτωμένος ἄκρον,
ἐκ δ' ἄρα τοῦ βασιλεὺς Πλεισθενίδας ἐφάνη

εἶδεν ἐν ὀνείρῳ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὴν δράκοντα ἔχοντα τραῦμα ἐν τῇ κεφαλῇ. Ὁ δράκων μετεβλήθη εἰς τὸν Ἀγαμέμνονα(2) — οὗτος συνεγένετο αὐτῇ καὶ ἡ Κλυταιμῆστρα τίκτει δράκοντα, δύναται νὰ προστεθῇ κατὰ Χο. 547 κέ. Σημειῶδες δὲ εἶναι, ὅτι ὁ Ἀγαμέμνων καλεῖται, ὡς παρὰ Ἡσιόδῳ, υἱὸς τοῦ Πλεισθένης. Τὸ τραῦμα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ δράκοντος ὑπεμφαίνει τὴν πλῆξιν διὰ τοῦ πελέκεως καὶ κατ' ἀκολουθίαν καὶ τὸν λουτῆρα καὶ τὸ δολερὸν ἔνδυμα. Ἐπειδὴ παρ' Αἰσχύλῳ καὶ Σοφοκλεῖ τὸ φοβερὸν ὄνειρον ἀναγκάζει τὴν Κλυταιμῆστραν νὰ ἀποστείλῃ χοῶς εἰς τὸν τάφον τοῦ φονευθέντος συζύγου, ἡ δὲ ἀποστολὴ αὕτη ἄγει εἰς ἀναγνωρισμὸν τοῦ Ὀρέστου καὶ τῆς Ἠλέκτρας, ἀνήκουσιν κατὰ πᾶσαν πιθανότητα αἱ τε χοαὶ αὗται καὶ ὁ ἀναγνωρισμὸς τῇ Ὀρεστείᾳ τοῦ Στησιχόρου. Ἡ τροφὸς τοῦ Ὀρέστου, ἣτις παρὰ Πινδάρῳ ὀνομάζεται Ἀρσινόη, παρὰ δὲ Αἰσχύλῳ Κίλισσα (δηλαδὴ ὑπηρέτρια), ἐκαλεῖτο παρὰ Στησιχόρῳ Λαοδάμεια (Σχολ. εἰς Χο. 729)

(1) Πρβ. καὶ Seeliger, Die Überlieferung der griechischen Heldensagen bei Stesichoros I. Meissen (1886) σελ. 17 κέ.

(2) Ἐνταῦθα ἀναμνησκέται τις τῆς μυθώδους ποιήσεως οἷα ἀπαντᾷ ὕστερον ἐν τῷ μύθῳ Amor καὶ Psyche τοῦ Ἀπουληίου. Ἡ ἐξήγησις: συνωδὰ τούτῳ ἐφάνη ὁ βασιλεὺς (Ὀρέστης) ἐκ τοῦ γένους τοῦ Πλεισθένης: δὲν χρῆζει ἀναιρέσεως.